公視戲劇

「斯卡羅」

客語台詞彙整

(學習用)

(四縣腔)

【劇中人物】

• 阿杰:客人+排灣混血个後生仔

• 村人、水仔: 社寮庄个村人摎頭人

林老實:阿杰个阿爸阿九:保力庄个頭人

• 蝶妹:女主角

瑪祖卡:蝶、杰个阿姆朱一丙:柴城庄个頭人

• 阿九个阿姆

• Tokitok:斯卡羅酋邦大股頭、豬朥東社頭目

必麒麟 Pickering: 英國買辦 李仙得 LeGendre: 美國个領事 劉明燈: 清國臺灣鎭總兵官

編輯說明:

• Hàgfa / 客話:

。羅馬字:<u>教育部臺灣客語拼音</u>(四縣腔採 GHSRobert flavor)

。 漢字: 教育部推薦客語漢字

。 局部讀音依南四縣腔(雖然劇中似以北四縣腔爲主 @@)

• Hoh-lo-uē / Hoh-lo 話:

。 羅馬字:教育部臺灣閩南語羅馬字拼音方案

。 漢字:教育部臺灣閩南語推薦漢字

Guānhuà / 官話 / Mandarin:

。 羅馬字:<u>「漢語拼音」</u>

。 漢字: 教育部標準字體(臺灣漢字)

- 基於輔助學習臺灣本土語言之宗旨起見,本小冊不追求抄錄全劇「英語」及「官話」兩種語言之對白,僅以對戲連貫出現者爲限。
- 感謝熱心夥伴們陸續提供寶貴的修改意見,糾正早期版本衆多失誤。爲便參考, 將更新的字詞,用淡色虛底線標示,避免干擾版面,但仔細看卽可發現。

上編

v0.95beta (EP1~10 **☑**

EP11、12 初稿 △ (海陸腔 EP1~6) ▶持續更新中)

最新版:

四縣腔 🍍

海陸腔 為

更新紀錄 為

如何收看原劇 🁸

提建議 🍍

參與編輯 🍈

EP1 vali kemasiljavek 海上的風

Cúnngǐn: Fánè Kied, lò gúigì, éndéu ìa

Hàgngǐn zóng, íu ngǐn siiblìug

se ě, oi íu sĭinngĭanlí!

村人: 番仔杰,老規矩, 嗯兜這客人庄, 有人十六

歲吔,愛有成年禮!

Kied: Ngăi he Hàggángǐn, m he fánè!

杰: 偃係客家人,毋係番仔!

Tsng-lâng: Tse khìng āu-piah tiō hó--ah.

Pòo-tē-á tuì hia khng--a.

Cúnngǐn: Ngía vùgká Sám Gùed Íanngi à!

Fánngǐn ámé, Hàgngǐn ábá,

ňgía jì, mai fǔngmófán.

村人: 若屋下三國演義啊!番人阿姆,客人阿爸,

若姐,賣紅毛番。

Sagtěu ňg qǐung se iung do tai, du mỏ cùdsù, ìa bài bún ňg gífi à! Ňg ge sĭinngĭanlí lŏi à! Láu sángfán sĭin hong Hàgngĭn sám

tòd tèd! Ňg qiu gogúan ě!

石頭你從細用到大,都無出手,這擺分你機 會啊!你个成年禮來啊!摎生番身項客人衫

脫忒!你就過關吔!

Guē-sing: Siám-siám-siám, siám--lah!

外甥: 閃閃閃,閃啦!

Bé-thâu khá sí-thé, A-kū, tse ē

tài-sue--ne.

碼頭卡死體,阿舅,這會帶衰呢。

EP1

14:06 客:四縣腔

Sùiè: Salĭau sénlí zóng, lìong pìen íu túngteu, ciinè mŏ và pìen. Sángge Hoglòngĭn mˇ giu, xìge Hàgngĭn, me mˇ sú! Zèu!

水仔: 社寮生理庄,兩片有通透,秤仔無偎片。生个學

老人毋救,死个客人,乜毋收!走!

EP1

14:42 客:四縣腔

Lim Lòsiid: Tien mò ngá fun, láu Hoglòè qìong sùi biangmiang, mò oi

hi là!

林老實: 田無吾份, 摎學老仔搶水拚命, 無愛去

啦!

Á-Gìu: Ňg hed di Tùnglíangpú Hàggá

zóng, m tensù ŏ?

阿九: 你歇在統領埔客家庄,毋摕手喔?

Lim: Ngìong bán? He mŏ tensù, iu oi séu ngá vùg? Ng hǎn mǎng láu ngá bú'ngĭong fi sìidlí.

林: 仰般?係無捲手,又愛燒吾屋?你還吂摎 吾餔娘會失禮。

Á-Gìu: Ng lời tensù, ngá tien, piog lìong fún tien bún ng.
Ngía laiè, me íu vùg hò hed!
He mò, Hàggá zóng, mò ngin xìong oi ga fánè!
Ngía laiè, gǐ qiu dèn tò Salĭau ge tùsáng'è, zaigo giung tùsángzìi a!

阿九: 你來捲手,吾田,贌兩分田分你。 若倈仔,乜有屋好歇! 係無,客家庄,無人想愛嫁番仔! 若倈仔,佢就等討社寮个土生仔,再過降 土生子啊! Lim: Ngăi vùgká ngin, qionpu qiu

he Hàggángin.

Cěusăng Hoglòè, cĭi go zúngxien lè he? Hng! Ngăi těn ng ìadéu hi zo ngiminia, m kiu ngin bai, qiang kiu ngá laiè íu tien hò

gáng;

he mǒ, ňg bai màge, ngǎi du hi qǐm ňg!

係無,你拜麼个,促都去尋你!

我本來聽起來像「zu he」。 DanielaAerts 提供 改為 qiu he 並提示 也有可能是「都係 du he」。

聽來是 Cěusǎng, 並不是「柴」的客 語音「cǎi」。依 salleytai 提供之資 訊,漢字改用「樵 城」。

Kied: Ábá!

杰: 阿爸!

Lim: Á-Kied!

林: 阿杰!

Kied: Ngǎi toi ngá Ábá hi!

Gìu: Ng siiblìug se lè. Hàggángǐn o, zòman oi gíngo ìa gúan, zang zodèd son he taingĭn.

九: 你十六歲哩。客家人喔,早慢愛經過這關,正做得算係大人。

Lim: Bùd zùn hi!

林: 不准去!

Gìu: Ngía laiè...

九: 若倈仔……

Lǐm: Moiè zèu tèd, hegòng laiè iu xì

tèd, gía mé sĭi m voi bionggo

ngǎi.

林: 妹仔走忒,係講倈仔又死忒,厥姆斯毋會

放過捱。

EP1

16:54 客:四縣腔

Lim: Těubài, hém ňg hi Fùsăng, ňg gíang

do voi xì! Ìaha gi oi hi xíongcĭi?

林: 頭擺,喊你去府城,你驚到會死!這下過愛去相

剛?

Kied: Ábá!

杰: 阿爸!

Lim: Gómózìi! M he ng, én qiu iu tien lè

la!

林: 孤盲子!毋係你, 偲就有田哩啦!

Kied: Ábá, íu sŏn hò ngíam.

杰: 阿爸,有船好拈。

17:28 客:四縣腔

Á-Gìu: Dìau ngía ge...

阿九: 屌若个……

粗口,很小聲,我 聽不出來,網友有 說是「無核卵」, 也有網友說「屌若 个」比較常用。

21:00 客:四縣腔

Á-Gìu: Zunbí hăn cèd dèn lè!

阿九: 圳陂還塞等哩!

一個動作狀態的延續至今

(DanielaAerts)

EP1

24:12 客:四縣腔

Lim: Qiu mong ngia jì, di Fùsăng ngìd'è

hò go.

林: 就望若姐,在府城日仔好過。

Kied: He Ámé ge zo sángfán ge cǐi pìed?

杰: 係阿姆該做生番个剛撇?

Lim: Ng siibliug se lè, di Longkieu, m he

bún ngǐn cǐi xì, qiu he zo sángfánè

cii ngin.

林: 你十六歲哩, 佇琅璚, 毋係分人剛死, 就係做生

番仔剭人。

Lǐm: Íu láu ňg ájì gòng go lè, ňg siiblìug se, oi dai ňg hi Fùsǎng. Gǐ m zònlòi, én hi qǐm gǐ!

林: 有摎你阿姐講過哩,你十六歲,愛帶你去府城。

佢毋轉來, 偲去尋佢!

EP1

29:15 客:四縣腔

Gìu: Ng dòng sùimàg, bún sùi qiang lǐu hi ngía tǐen, ngá tǐen m̃ sìi sái sùi o?
Ng oi hìug Cěusǎng, ngǎi oi hìug
Bòlid, Tùnglíangpú!

•••••

Sùi: Á-Gìu Góè, ňg láu sángfán piog ge Tùnglíangpú, voi mán lè à.

水: 阿九哥仔,你摎生番贌个統領埔,會滿了啊。

滿,表示快到期之 意

(DanielaAerts)

EP1

31:40 客:四縣腔

Sùi: Á-Gìu Góè a, taigá ngiong ìd pu la, hò mò?

水: 阿九哥仔啊,大家讓一步啦,好無?

Gìu: Bòlid zodèd hìug àn dó ngǐn, ngǎi hǎn oi láu sángfán piog Tùnglíangpú?

九: 保力做得畜恁多人, 偃還愛摎生番贌統領埔?

EP1

32:47 客:四縣腔

Gìu: Zéusǐin, gìhǎge se'ngǐnè, kon ciigá ge ábá, góng hi mǎi.
Qìong mˇ dò sùi, gǐ ìadéu ábá, pagpag xì lè!
Hàggángǐn mˇ gíang zo ngimǐnǐa, Tùnglíangpú, mˇ tui!
Sùimàg, nˇg mˇ hò biong a, dèn ngá ngǐn hi qìong!

九: 朝晨,幾下个細人仔,看自家个阿爸,扛去埋。 搶毋着水,佢這兜阿爸,白白死哩! 客家人毋驚做義民爺,統領埔,毋退! 水脈,你毋好放啊,等吾人去搶!

Sùi: Á-Gìu Gó, m hò zèu la!

水: 阿九哥,毋好走啦!

EP1

35:50 客:四縣腔

Gìu: Ìaha, ňg zodèd biong sùimàg.

36:25 客:四縣腔

Gìu: Á-Sùi, Tùnglíangpú ge fò, voi séu do Salĭau o!

九: 阿水,統領埔个火,會燒到社寮哦!

EP1

38:20 客:四縣腔

Lim: Těubài Hàgngin séu, ìa bài Cěusăng Hoglòè séu. Ìa vùg, he ňg ámé qínsù hì ge.

林: 頭擺客人燒,這擺樵城學老仔燒。這屋,係你 阿姆親手起个。

Lim: Macuka, ngǎi dai Á-Kied-è, hi qim Tiab-Moi a, ng oi bòfu én vùgkángìn tŏnian. A?

Sŏnĭan: Oi! Hàggángǐn? Ngăi qǐm gónfù!

船員: 喂!客家人? 偃尋官府!

Lǐm: Gónfù? Íu gónfù hǎn voi séu vùg a? Zèu la!

林: 官府?有官府還會燒屋啊?走啦!

•••••

Lim: Hi kon iu màge dadqien ge a!

林: 去看有麼个值錢个啊!

Kied: Ábá! Sŏnĭan!

杰: 阿爸!船員!

EP1

40:00 客:四縣腔

Sùi: Cěusăng ngǐn lời bán fo mở oi ge a. Ágóè, Salĭau nab fánzú, săngfánè náu fǔngmóè, náu sŏnĭan.
Dí sŏnĭan dui Salĭau zèu, sú zòn Salĭau se siiqĭn, ngufi ngăi láu sŏnĭan tensù, voi cùdcò.

水: 樵城人來搬貨無愛个啊。 阿哥仔,社寮納番租,生番仔惱紅毛仔,惱船 員。 知船員對社寮走,收轉社寮細事情, 誤會僱摎船員摋手,會出草。

Lim: Tsuí--a, từng ňg jia gì tiau logsòg.

林: 水啊,同你借幾條絡索。

Sùi: Fùsăng lu dóng ìan a, siid bàu déu è

Giu sŏnĭan ge sònngĭun, líang ngá

ngìag.

Hò. Logsòg.

Tiab-Moi ho, mŏ tincog qiu oi zòn lŏi lè.

Ìaha hi Fùsăng, ngǔihìam la.

水: 府城路當遠啊,食飽兜仔啊。

救船員个賞銀,領吾額。

好。絡索。

蝶妹呴,無定著就愛轉來哩。

這下去府城,危險啦。

就是不要忘記幫我 領一份的意思 (DanielaAerts)

Kied: Ábá!

杰: 阿爸!

Lim: Diau ngía mé lè...

Á-Kied! Zèu!

林: 屌若姆哩……

阿杰!走!

EP1

44:07 客:四縣腔

Lim: Zèu lè, mò haglòn ge.

Gìag! Tincog voi do Fùsăng qim

ngía jì! Lŏi!

林: 走哩,無核卵个。

遽!定著會到府城尋若姐!來!

Kied: Ngăi giang ngin m cùd ájì.

杰: 偓驚認毋出阿姐。

Lim: Giaggiag!

林: 遽遽!

Lim: Téungiuced. Diamdiam.

林: 偷牛賊。恬恬。

Kied: Ábá!

杰: 阿爸!

Lim: Ka hi déu ě, qiu he Fúnggòng, dai gi

hi bo gón!

林: 較去兜吔,就係 風港,帶佢去報官!

所来絲伽心鄉舊石 「風港」,依劇中

Kied: Ábá m hi ě?

杰: 阿爸毋去吔?

Lim: Ngăi hi lè, mà ngin láu ngía mé

zopán a? Sàd hi!

林: 偃去哩,麼人摎若姆做伴啊?煞去!

Kied: Ábá!

杰: 阿爸!

Lim: Ìadéu he ngia bá cii go ge

téungiuced.

"Lon cii ngin ge, tincog híungxì,"

ngía mé gòng ge.

Boin.

林: 這兜係若爸剛過个偷牛賊。

「亂剛人个,定著凶死」,若姆講个。

報應。

EP1

EP2 sequijung 藍眼人

11:26 客:四縣腔

Tiab: Ádigù, ngǎi he Ájì. Ádigù.

蝶: 阿弟牯,偃係阿姐。阿弟牯。

EP2

23:37 客:四縣腔

Kied: Ìa vi he nai? Ngǎi oi zòn hi qǐm Ábá.

杰: 這位係哪? 偃愛轉去尋阿爸。

EP2

24:26 客:四縣腔

Kied: Ábá oi dai sŏnĭan lŏi qĭm ňg, bún téungĭuced cĭi xì tèd lè, Ájì.

杰: 阿爸愛帶船員來尋你,分偸牛賊剛死忒哩,阿

姐。

Tiab: M̃ hò xìong Ábá lè, ngǎi kon dò ňg, ngǎi qiu ónsím lè.

蝶: 毋好想阿爸哩, 偃看着你, 偃就安心哩。

Kied: Ngǎi va dò voi ngin m cùd Ájì.

杰: 促話着會認毋出阿姐。

Tiab: Ájì ngin dèd cùd ňg a. Lŏi. Ňg zai go

soi gá ìd ha ě.

蝶: 阿姐認得出你啊。來。你再過睡加一下吔。

EP2

26:07

Kied: Ájì, hǎi tìong tai ě.

杰: 阿姐,鞋, 和大地。

Tiab: Gìag déu ě. Lŏi! Oi hi láu ňg ónfu.

蝶: 遽兜吔。來!愛去摎你安戶。

Tiab: Di Fùsăng, m hò gòng fánfa.

la vi íu ngǐn ma ňg sángfánè, m hò

siinngin.

Ha ngi bài, qiu hǎng ìa tǐau lu zòn

hi.

客:四縣腔

此字音感謝 DanielaAerts 聽 出。查到《客語》 中級中高級 12-107 收錄此字,始榮之 ,始錄此字,始後 , (母語使用者能 出 其音,比選 更有幫助) 蝶: 在府城,毋好講番話。

這位有人罵你生番仔,毋好承認。

下二擺,就行這條路轉去。

•••••

Tiab: Fùsăng m voi íu ngǐn séu ngía vùg.

蝶: 府城毋會有人燒若屋。

EP2

27:02 客:四縣腔

Tiab: Dènìdha hi dàsagcŏng, oi ngíunnai.

Mŏ bún dà, m voi cùdsíi.

蝶: 等一下去打石場,愛忍耐。無分打,毋會出師。

Kied: Ngǎi zò qiu di Ábá ge cùdsíi lìo.

杰: 偃早就在阿爸該出師了。

EP2

43:10 客:四縣腔

Tiab: Ádigù!

Ádigù!

蝶: 阿弟牯!

阿弟牯!

Kied: Ájì.

杰: 阿姐。

Tiab: Ngdéu hi nai a? Hǎn m zòn hi

ísén'gòn?

蝶: 你兜去哪啊?還毋轉去醫生館?

Kied: Ngǎi geha hi con ngoisùi.

杰: 偃該下去賺外水。

Tiab: Ngoisùi? Gúi síinè dablău, hi nai ě?

蝶: 外水?歸身仔溚潦,去哪吔?

Kied: Ngíam sŏnè.

杰: 拈船仔。

Tiab: Ìavi m he Longkieu, Fusang ge sonè,

du íu zù'ngĭn ě.

蝶: 這位毋係琅琦, 府城个船仔,都有主人地。

EP2

45:04

Kied: Gòng sángfánè, ngǎi zo-m-dèd

siinngin;

Tongsanngin, iu giug do mo qiong.

杰: 講生番仔, 偃做毋得承認;

唐山人,又<mark>揚</mark>到無像。

客:四縣腔

giug 就是裝作的意思,跟 EP9的 giug ngoi ngoi 的 giug 同字;據長輩稱亦「giugsii」(做慢)的「揭」同義,但不確定,教育。部用的「裝作」的意思,你可以

(DanielaAerts)

EP3 sasekauljan 僕人

2:37 客:四縣腔

Gìu: Lŏngkieu, mŏ gónfù!

九: 琅璚,無官府!

EP3

4:10 客:四縣腔

Sùi: Nai qiong ňgdéu Hàgngǐn, hǎn hi

ngíam sŏn.

水: 哪像你兜客人,還去拈船。

Gìu: Gónfù gòng a, Lŏngkieu, "gimti fóngpú"! Bún én ìadéu, "cii sén cii mied"!

Xì sŏnĭan, qiu hém én ìadéu, ná sángfán ge ngĭntěu gáucái, gìeu fad ge qĭen?

Tíengóngngìd, Túng'id, lŏi sú ngǐntěu, ngǎi cùdmien! Sa há lŏi, ňg sóng sán! Láu Túng'id ge ngǐntěu bún sángfánè! Gòng, ngǎi toi gǐ ìadéu a, gìaigìad lè! Ngǎi oi piog zòn Tùnglíangpú!

九: 官府講啊,琅璠,「禁地荒埔」! 分偲這兜,「自生自滅」!
 死船員,就喊偲這兜,拿生番个人頭交差、繳罰
 个錢?
 天光日,通譯,來收人頭,僱出面!
 續下來,你上山!摎通譯个人頭分生番仔!

講,偃代佢這兜啊,解決哩!偃愛贌轉統領埔!

EP3

6:20 客:四縣腔

Gìu: Téungiuced, he Fúnggòng ge pìen ge Tŏngsánngin, sáng dèd láu sángfán mŏ kiungiong la! Ai!

九: 偷牛賊,係風港該片个唐山人,生得摎生番無共 樣啦!唉!

Sùi: Msìi sěu, ngăi voi cùlí.

水: 毋使愁, 偓會處理。

EP3

11:40 客:四縣腔

Gìu: Ngiadpiang voi ce ngǐn! Ngǎidéu he góbùdjíong ge! Ngdéu, nangngoi qǐm visò hed!

九: 熱病會遰人! 偃兜係高不將个! 你兜, 另外尋位

所歇!

EP3

27:00 客:四縣腔

Tiab: Hǎi gòi hò lè, hi zose! Hi a!

蝶: 鞋改好哩,去做事!去啊!

EP3

34:00 客:四縣腔

Kied: Ìa, Ájì lu hong siid, ňg bún ngǎi ge qǐen mai ge.

杰: 這,阿姐路項食,你分倨个錢買个。

Tiab: Ng hi gíai hong o?

蝶: 你去街項喔?

Kied: Hǎn mǎng do gíai hong a.

杰: 還盲到街項啊。

EP3

34:24 客:四縣腔

Tiab: Bionggúng, ňg hǎng gíai hong, zòn

íséngòn.

蝶: 放工,你行街項,轉醫生館。

Kied: Gidéu voi ma ngăi sángfánè.

杰: 佢兜會罵儮生番仔。

Tiab: Ng táng dó lè, qiu táng m dò lè.

蝶: 你聽多哩,就聽毋着哩。

EP3

EP4 sacemecemel 蠻荒之境

1:52

客:四縣腔

Tiab:

原文僅是呼喚弟弟 之用語,可能因為 蝶: 阿弟牯!

Tiab: Qim fǔngmóè zo ngía bòngin,

góngíun m voi qim ngía mafan a.

蝶: 尋紅毛仔做若保人,官軍毋會尋若麻煩啊。

Kied: Tincog oi hi Fùsăng bán sagtěu? Zo-

m-dèd liu há lŏi zàng vùg he?

杰: 定著愛去府城搬石頭?做毋得留下來整屋條?

Kied: Gǐdéu he oi séu vùg'è, ngǎi kong hi

zokúng iung nǎi mǎi dèn.

杰: 佢兜係愛燒屋仔, 匪囥去灶空用泥埋等。

Kied: Biong zòn hi la. Mǒ tifóng hò kong

ě.

杰: 放轉去啦。無地方好囥吔。

Tiab: Ngǎi zo màge oi kong a?

蝶: 倨做麼个愛囥啊?

EP4

英語語境會稱呼名

字、「Brother」另 有其他用法,所以 英文字幕寫的是名

字,連帶也影響華文字幕。不然華文

字幕翻譯成「弟弟」也應該沒問題

3:55 客:四縣腔

Macuka: Ngǎi ìd vùgká ngǐn, mǒ visò hò hi

ě, mog séu, ngăi ciigá zèu.

走。

EP4

6:10 客:四縣腔

Kied: Oi dai ngá jì zèu, qiu gìag zèu!

杰: 愛帶吾姐走,就遽走!

EP4

7:03 客:四縣腔

Tiab: Ìa bún ňg.

蝶: 這分你。

Kied: Ìa vùg'è he Ámé dai dèn éndéu hì

ge,

ňg m xìong zòn lời, mò xíongkón,

hăn íu ngăi.

Ngǎi láu gǐ zàng hò.

Ng zèu la, gidèd zòn lŏi kon ngǎi.

杰: 這屋仔係阿姆帶等個兜起个,

你毋想轉來,無相干,還有偃。

你走啦,記得轉來看低。

EP4

22:05 客:四縣腔

Tiab: Ngǎidéu oi lòi qǐm sŏnĭan ge!

Gìu: Sŏnĭan mŏ di ìa! M̆ dí nài hi lè!

nai è 的連音

九: 船員無在這!毋知 哪仔去哩!

Gìu: Ng ìa zàg sángfánè, dai fǔngmófán lŏi, zèu a!

九: 你這隻生番仔,帶紅毛番來,走啊!

Tiab: M̃ bún ngǎidéu ngib cún, voi íu ka dó fǔngmófán lǒi. Gǐdéu voi séu cúnè, láu ňg těubài séu ngá vùg kiungiong.

蝶: 毋分偃兜入村,會有較多紅毛番來。 佢兜會燒村仔,摎你頭擺燒吾屋共樣。

Gìu: Těubài, séu ngía vùg, he góbùdjíong ge. Gaha gòng go lè, cún dùhong, mŏ sŏnĭan, zèu la!

九: 頭擺,燒若屋,係高不將个。 Ga 下講過哩,村 肚項,無船員,走啦!

Tiab: Cěusăng těungǐn tincog voi dóng tiong. Gǐ bún ngǎidéu ngib cún qǐm sŏnǐan, fǔngmófán láu Cěusǎng zòn pěníu, ňg he fǔngmófán ge xìduitěu.

蝶: 樵城頭人定著會當暢。佢分偃兜入村尋船員, 紅毛番摎樵城轉朋友,你係紅毛番个死對頭。 gaha 字不知道怎麼 寫,不過 gaha 和 geha 的意思不太一 樣,gaha 是剛才, geha 是那時候。 (DanielaAerts)

EP4

23:48 客:四縣腔

Tiab: Dai ngǎidéu hi ňg ngíamsŏn ge

tifóng, ngǎidéu zang bún ňg qǐen.

蝶: 帶僱兜去你拈船个地方, 僱兜正分你錢。

EP4

27:10

客:四縣腔

Tiab: Ng těubài láu ngá bá, ngá mé gìug cùd Bòlid Zóng, ngá bá he Hàggángǐn ě! Cěusǎng těungǐn gòng ge.

蝶: 你頭擺摎吾爸、吾姆逐出保力庄, 吾爸係客家人吔!樵城頭人講个。

Gìu: Ngía bá, he magmagfúng zèu cùd lời ge Hàggángǐn, dui sán ge pìen zèu cùd lời ge Hàggángǐn, gǐ m sìid gòng he?

九: 若爸,係拍拍風走出來个客家人, 對山該片走出來个客家人,佢毋識講係?

Tiab: Sán e ge pìen, he naivi ě?

蝶: 山个該片,係哪位吔?

這個詞我只能聽出 音像是 「màmàfùng」, 所幸社群朋友協助 輾轉提供正確的

詞。暉 萌典

常見文獻寫此地 名漢字為「蚊蟀 埔」,「蟀」音 sùd 是查徐兆泉詞 典的,但聽演員講 起來有點像 「Můnsuepú」, 也許是「率soi」 (一般文獻好像也 有寫「蚊率埔」或 「蚊率社」的)。 (GHSRobert) * 客語裡的 múnsud'e,意思是 蚊子之類更小的 蟲。但演員的發音 Gìu: Múnsoipú a, gǐ ciigá gòng ge a.

Dai dèn id zàg sángfán ge semoiè, gòng me he Múnsùdpú ge sángfánè, pulog ge sìiiongngĭn a.

Cii dò kǐguai ho? Ngǎi me he a! Bòlid Zóng a, mǒ súlǐu lŏilubùdmǐn ge ngǐn.

九: 蚊率埔啊,佢自家講个啊。 帶等一隻生番个細妹仔,講乜係蚊率埔个生 番仔,部落个 使用人啊。 試着奇怪呴?捱乜係啊! 保力庄啊,無收留來路不明个人。

Cúnngǐn: Těungǐn, hò zèu ě.

村人: 頭人,好走吔。

Gìu: Hăn íu ngoingĭn, voi lŏi

Lŏngkieu mŏ?

九: 還有外人,會來琅璠無?

Tiab: M voi íu ngǐn zai go lời lè.

蝶: 毋會有人再過來哩。

*這個詞似乎沒得 查,我依中華民國 民法「使用人」的 相似意義姑且用 之。待官方確認。 (GHSRobert) * 這我也查不到。 不過,我問我爸他 說使用人他沒聽 過,傭人比較常講 「長年仔」,就長 工的意思。如果是 打工仔的話是「承 勞仔」,如果是丫 鬟是「梅香仔」。 (DanielaAerts)

「好走了」是指是 時候該走了的意 思。

(DanielaAerts)

EP5 tinaidayananga cavilj a maljaljekuya 百年恩怨

12:16 客:四縣腔

Kied: Ng m gidèd lè? Ngăi hăn gidèd. Ng lǐkói Lŏngkieu, cún ngăi láu Ábá, xìong Ámé ge sĭijìed, ngăi qiu voi sóng lŏi. Gǐ dàgbài du hăng ìa tǐau lu, dai dèn ngăidéu hi ge vi sună, gòng zai gohi, qiu he pulog, gía ge vùg. Gǐ báumí, hăn he zòn do ge, di ge gosíin.

杰: 你母記得哩?偃還記得。你離開琅璚,伸偃摎阿 爸,想阿姆个時節,偃就會上來。佢逐擺都行這 條路,帶等偃兜去該位樹林,講再過去,就係部 落,厥个屋。佢包尾,還係轉到該,在該過身。

這段裡的「逐 擺」、「樹林」剛 好都和閩南話相近 XD

Ge pìen sunǎ, qiu di miendàng. 該片樹林, 就在面頂。

Tiab: Ngǎi xìong hìlŏi lè. Ng lǐu di ìa, ngǎi hi qǐm pulog.

Kied: Ngǎi těn ňg hi.

杰: 偓跈你去。

Tiab: Ngăi giang voi cùd siiqin, ngăi qidgá

hi. Ge tiau lu, fai hàng.

EP5

EP6 venalet 叛變

12:20 客:四縣腔

Lim: Macuka, m pa, ngǎi hi qim iog'è.

Á-Kied'è, lŏi!

林: 瑪祖卡, 毋怕, 偃去尋藥仔。

阿杰仔,來!

Gìu: Hăn m bán zèu! Ngiadpiang voi ce

ngin ge! Séu!

九: 還毋搬走!熱病會遭人个!燒!

EP6

EP7 aljak a vavayan na mazazangiljan 福爾摩莎公主

2:42

Gìu: Nğ zodèd cùd gìdó ge ngin? Pu di

Lŏngkieu ngibhèu, góngíun ìd zàg

me zèu m tèd.

九: 你做得出幾多个人?脯在琅璃入口,官軍一隻乜

走毋忒。

客:四縣腔

聽來實在像 pu 而 不是 pug/fug (GHSRobert/ DanielaAerts)

所以可能是「<u>脯</u>」

(DanielaAerts)

EP7

3:30

Gìu: Hè! Kiungha cùdciin lè! Ngăi me íu

sùnsìid ngĭn, nai íu hilid med ngía

zóng là!

九: 嘿!共下出陣哩!偃乜有損失人,哪有氣力滅若

庄啦!

Bíang: Màge "kiungha cùdciin"?...

丙: 麼个「共下出陣」? ……

客:四縣腔

「滅」有 mied / med 雨音,但演員 發音是 med (DanielaAerts) Gìu: Ngǎi mǒ ànně xìong lè! Ng lè? Qiang cùd ìdban ge ngǐn o?

EP7

4:30 客:四縣腔

Gìu: Én láu sángfánè, mŏ lŏivóng à, sángfánè ge siiqĭn ò, Salĭau qidgá cùlí.

Ngǎi zònhi, gúi zóng sòíu ge mǔn, fúng hìlòi.

九: 個摎生番仔,無來往啊,生番仔个事情喔,社寮 自家處理。偃轉去,歸庄所有个門,封起來。

Sùi: Hò a! Kiungha dèn xì a.

水: 好啊!共下等死啊。

Gìu: Màge a?

九: 麼个啊?

EP7

5:50? 客:四縣腔

Sùi: Siid dèd hì mŏ?

水: 食得起無?

EP7

9:50 客:四縣腔

Tiab: Ngdéu deb xì meuè golŏi, ngá mé

zang popiang ge.

蝶: 你兜擲死貓仔過來,吾姆正破病个。

Kied: Ájì...

杰: 阿姐……

EP7

21:00 客:四縣腔

Gìu: Hegòng a, Cěusǎng mò lǐu ampu, láu ngǎi pu di ge Lǒngkieu lu hèu, góngíun mò tincog ngib m̀ dèd.

九: 係講啊,樵城無留暗步,摎偃晡在該琅璚路口, 官軍無定著入毋得。

Sùi: Lìa fa, dèn gian Zùngbín'gón zang gòng là. It-píng A-hiann tincog dóng xìong táng ge a. A ňg ngǐntěu logti, Cěusăng me sàngsii. Hanbài ò, qiu msìi láu ng xíongcii lè!

水: 這話,等見總兵官正講啦。一丙阿兄定著當想聽 个啊。啊你人頭落地,樵城乜省事。下二擺喔, 就毋使摎你相剛哩!

我聽演員唸這個 「就」感覺有點像 臺語「tiō」

「Ha ngi bài 下二 擺」符合這邊的語

對,是連音。不是 演員發音問題,這

字他講得非常好

(DanielaAerts)

意,但聽來像 「han 擺」 (GHSRobert)

Gìu: Ng gòng màge!

九: 你講麼个!

27:00 客:四縣腔

Sùi: Á-Gìu Góè, Cěusǎng ìd qíen ng bàg ngǐn, lǐ sánhong ge sángfánè dóng ìan à;

Bòlid, xi bàg ngǐn, và sán bíen, sángfánè bo íansǔ ò, ňgdéu Hàgngǐn, qiang zodèd tiau hòi qǐu zònhi Tǒngsán. Sángfánè voi gáu híungsù? Tincog dà hìlŏi. Sángfánè di sán dù gìhá bàg ngǐan, gìug dèd zèu he? Én Lŏngkieu, gìhá toi lè, me zèu m tèd là.

水: 阿九哥仔,樵城1千5百人,離山項个生番仔當 遠啊;保力,400人,偎山邊,生番仔報冤仇 喔,你兜客人,淨做得跳海泅轉去唐山。生番仔 會交凶手?定著打起來。生番仔在山肚幾下百 年,逐得走係?偲琅璚,幾下代哩,乜走毋忒 啦。

> Hegòng, bún Zùngbín'gón dí ňg bùn xìong pu gíadéu ě, hahaha... 係講, 分總兵官知你本想脯厥兜吔, 哈哈哈……

Gìu: Dìau ngía ge à! A? Ng me zansiin, ng me íufun là!

九: 屌若个啊!啊?你乜贊成、你乜有份啦!

Sùi: Gòngseu ge là! Bionghá...

水: 講笑个啦! 放下……

Gìu: Cěusăng ìd qíen ng bàg ngǐn, gǐdéu oi síin gíunkǐ, ngǎi pu di nài ngǎi du mǒ iung là! À! Íeusuzìi la. Íeusuzìi.

連音。前面有個一 樣的nài,平常我 們講「哪仔」講快 點就會變這樣連在 一起。

(DanielaAerts)

九: 樵城 1500 人, 佢兜愛升軍旗, 偃晡在哪仔偃都 無用啦!啊!夭壽子啦。夭壽子。

Sùi: Ngăi m cog, ngăi m cog.

水: 偃母著、偃母著。

Gìu: Xìong hoi ngǎi o? A? Ngǎi láu ňg gòng là! Ngǎi zèutěumŏlu, xíen cǐi Salĭau, zai bún Zùngbín'gón dogtěu!

九: 想害偃哦?啊?偃摎你講啦!偃走投無路,先劇

社寮,再分總兵官刴頭!

EP7

32:00 客:四縣腔

Mé: Těungǐn mỏ těu, qiu ṁ he těungǐn à! Ng ṁ gíang dogtěu he mỏ?

姆: 頭人無頭,就毋係頭人啊!你毋驚刴頭係無?

Gìu: Ài. Ge pìen ò, góngíun, oi dogtěu; ìa pìen lè, sángfánè oi cùdcò, lìong tǐau lu du mŏ túng à.

九: 唉。該片喔,官軍,愛刴頭;這片哩,生番仔愛 出草,兩條路都無通啊。 Mé: Sángfánè sú zòn hi Tùnglíangpú, cad zònlòi ge ngǐn, zúlǐau gíelǐau, hed do némném. Sèu tèd Tùnglíangpú ge tǐen ò, sa hálòi, voi kìad lǐong lè.

姆: 生番仔收轉去統領埔,撤轉來个人,豬寮雞寮, 歇到淰淰。少忒統領埔个田喔,續下來,會缺糧 哩。

Gìu: Zaigo qǐm, Á-Sùiè cŏnfa, hém sángfánè, láu Tùnglíangpú piog bún ngǎi?

Mé: Gǐ m voi láu ng cònfa là. Gǐ càg tèd Tùngliangpú, càg tèd, hò hì xínge me?

姆: 佢毋會摎你傳話啦。佢<mark>拆</mark>忒統領埔,拆忒,好起 新个學母係?

Gìu: Ò, sángfánè gáudai ge, lǐmsǐi gáuvonsò tintin là.

九: 喔,生番仔交代个,臨時交換所定定啦。

Mé: Ìd de tùti kung do ge, mŏ ngǐn dà zù'i a? Á-Sùi mŏ oi, Cĕusăng me mŏ oi, qiu dèn ňg o? Tùnglíangpú ná m zònlŏi lè la. Xìong go ha ìd pu nà.

「毋係」感覺有連 音變成 me (GHSRobert); 「不是這樣嗎?」 反問的意思 (DanielaAerts) 姆: 一垤土地空在該,無人打主意啊?阿水無愛,樵 城乜無愛,就等你哦?統領埔拿毋轉來哩啦。想 過下一步哪。

Gìu: Ngǎi go m háhi ò, mà ngǐn qìong Tùnglíangpú, ngǎi qiu cǐi gohi ò!

Mé: Ài. Gìhá toi lè, énlì láu Cěusăng, ngĩ mỏ lỏi, ngăi mỏ hi, mỏ jin ia mỏ tui, xìong kon a lìong pìen, mỏ qìong zèu màge, ia mỏ qìong dò màge me?

姆: 唉。幾下代哩,偬俚摎樵城,你無來,偃無去, 無進也無退,想看啊兩片,無搶走麼个,也無搶 着麼个母係?

母的「你」似乎都 是 ngi,有點北 苗、新竹口音?

Gìu: Zo màge nò? Oi láu Hoglò gòngfò? Gìhá toi ngǐn ge íansǔ, qiu ànně qín lìo?

這句是「是怎 樣?」的意思 (DanielaAerts)

九: 做麼个呢?愛摎學老講和?幾下代人个冤仇,就 恁呢清了?

Mé: Ngǐdéu hi gian góngíun, hǎng kiung tǐau lu, hi ge sǐijìed mǒ giegàu, zònlòi, me mǒ sonsii me?

姆: 你兜去見官軍,行共條路,去个時節無計較,轉來,乜無算數母係?

Gìu: Hegòng, Cěusǎng síinkǐ? Ngǎi oi těn gǐ hǎng qiedlu o?

九: 係講,樵城升旗?偃愛跈佢行絕路哦?

Mé: Ngǐn dó gai lu à, m voi he qiedlu là.

Hegòng Cěusăng síinkǐ, ňg oi bì gǐ,

hăn ka man déu siin.

姆: 人多个路啊,毋會係絕路啦。係講樵城升旗,你

愛比佢,還較慢兜升。

EP7

梅芳阿姨唸 gai XD 腔調很明顯

EP8 ljangudan 獵物

20:17 客:四縣腔

Mé: Và sángfánè ge pìen ge vǐqǐong, dàg ngìd oi hi sǔn ó. Sángfánè

tincog voi lŏi.

姆: 偎生番仔該片个圍牆,逐日愛去巡哦。生番

仔定著會來。

Gìu: Ngǎi dí a.

九: 偓知啊。

Cúnngin: Těungin, gón'gíun do ě.

村人: 頭人,官軍到他。

Mé: Ngibtù kon sĭisĭin, cùdmǔn kon sĭigí. Tèd zò là!

姆: 入土看時辰,出門看時機。忒早啦!

Gìu: Ámé à, ňg m he gòng à, ngǐn dó ge lu, m voi he qiedlu a? Cěusăng siinkǐ o.

九: 阿姆啊,你毋係講啊,人多个路,毋<u>會</u>係絕 路啊?樵城升旗喔。

Mé: Ngǐn hǎn mǒ la là.

姆: 人還無罅啦。

Giu: A?

九: 啊?

Mé: Lu hong qiang íu Cěusăng,
gón'gíun, mò kon dò sángfánè a.
Zo-m-dèd bún góngíun ngib
zóng. Bún gǐdéu di zónghèu dèn.

姆: 路項淨有樵城、官軍,無看着生番仔啊。做 毋得分官軍入庄。分佢兜在庄口等。

Gìu: Hè, hegòng à, gón'gíun he m xìong dèn, he zèu tèd lè ne?

九: 嘿,係講啊,官軍係毋想等,係走忒哩呢?

Mé: M̃ voi zèu la. Qiang Cěusăng síinkǐ, mŏ Bòlid, gón'gíun mŏ cŏitiau là.

姆: 毋會走啦。淨樵城升旗,無保力,官軍無才 調啦。

Énlì oi gón'gíun láu sángfánè pihab énlì, énlì sii ciinè, Lŏngkieu ge ciinè, và gón'gíun lìa pìen, sángfánè voi gíang; và sángfánè lìa pìen, gón'gíun voi pai.

Lìaha, lìong těu ciintěu sii kúngge me?
Énlì hǎn mǎng siinkǐ, gón'gíun tincog voi lŏi biong gínlíong.
Mog bún gón'gíun ngib zóng, sángfánè di sán dàng me kon dèd dò, gǐ ia voi lŏi biong gínlíong.
Domí, énlì kon lìong pìen, nai

個俚愛官軍摎生番仔配合個俚, 個俚是秤仔,琅璠个秤仔, 假官軍這片,生番仔會驚; 假生番仔這片,官軍會敗。 這下,兩頭秤頭 斯空个母係? 個俚還吂升旗,官軍定著會來放斤兩。 莫分官軍入庄,生番仔在山頂乜看得着, 佢也會來放斤兩。 到尾,個俚看兩片,哪片斤兩較足,

pìen ginliong ka jìug,

énlì qiu và nai pìen. A?

偲俚就偎哪片。啊?

聽來像 liha,該不 會梅芳阿姨有饒平 腔還是詔安腔的背 景?

「斯」很難解釋。 可以先當作「可不 是」的意思,整句 的意思是兩頭的秤 頭可不是還空著嗎 (反問) (DanielaAerts) Cúnngin: Gón'gíun dèn do du m diau lè.

村人: 官軍等到佇毋著哩。

Mé: Ha. M̃ voi zèu là. Gǐ hǎn oi ňg gìaggìag cùdhi lè! Hè, hi kon, kon gíadéu, bún gì dó gínlíong, ha?

姆: 哈。毋會走啦。佢還要你遽遽出去哩!嘿, 去看,看厥兜,分幾多斤兩,哈?

Sèuxím Tiab Moi à! Gí bún gón'gíun, sèugíngàmlíong o. Těubài, ňg oi séu gía vùg, cǐi gía mé ge íansǔ, cúng go tíen ò. 小心蝶妹啊! 佢分官軍,少斤減兩哦。頭擺,你愛燒厥屋,剛厥姆个冤仇,重過天喔。

EP8

25:00 客:四縣腔

Tiab: Tùnglíangpú ge siiqǐn, Zùngbín'gón voi pai ngǐn lời că.

蝶: 統領埔个事情,總兵官會派人來查。

Gìu: Těubài, séu ngía vùg, he góbùdjíong.

九: 頭擺,燒若屋,係高不將。

Tiab: Těubài ge siiqín...

蝶: 頭擺个事情……

Gìu: Ìa bài ňg zònlŏi zo túng'id, hegòng à, xìong oi jia dèn gón'gíun bo íansǔ, ngǎi m≀ voi bionggo ňg à.

九: 這擺你轉來做通譯,係講啊,想愛借等官軍報冤

仇, 偃毋會放過你啊。

EP8

37:20

客:四縣腔

Tok: Gusò, ňg m voi síinki, me m voi láu ngoingin ge giundui tensù.

演員們(尤其夏靖 庭)北四縣音為 gíuncui

故所,你毋會升旗,乜毋會摎外人个軍隊摋手。

Gìu: Ng zodèd dàpai ngoingin ge giundui mò?

九: 你做得打敗外人个軍隊無?

Tok: Bòlid tensù, qiu zodèd. 保力摕手[,]就做得。

Gìu: Tensù, zodèd. Tùnglíangpú, mai bún ngǎi.

Tok: Zùxíen ge tùti, zo-m-dèd mai. 祖先个土地,做毋得賣。

Gìu: Ha'ngibài láu ňg zo sénlí, ň xìong gíngo Salĭau, ngăi ciidjìab ngib sán, láu ňg zo sénlí?

九: 下二擺摎你做生理,毋想經過社寮,偃直接入山,摎你做生理?

Tok: Ngoingǐn zo-m-dèd ngib sán, he zùxíen ge gúigì. Zo sénlí, dui Salǐau. 外人做毋得入山,係祖先个規矩。做生理,對社寮。

Gìu: Zo ngía pěníu, oi fucùd dóng taige toiga! Cěusăng, láu ngoingǐn ge gíundui, qiu he pěníu lè! Ngǎi voi bien gǐ ìadéu ge tidngǐn. Mǒ ná dò ìddéuè dúngxí, ìa toiga ngǎi nai m hǒ!

一般會說「一息 仔」,沒聽過一兜 仔這種說法 XD (Daniela Aerts)

九: 做若朋友,愛付出當大个代價!樵城,摎外人个 軍隊,就係朋友哩!捱會變佢這兜个敵人。無拿 着一兜仔東西,這代價捱奈毋何!

Tok: Pěníu, m voi tò àn dó! 朋友, 母會討恁多!

Gìu: Bòlid láu ňg tensù, dà ngoingǐn ge gíundui; dà sod, ňg láu Bòlid tensù. Cěusǎng ngǐn tèd dó lè, zòman voi siid tèd Bòlid.

九: 保力摎你揣手,打外人个軍隊;打煞,你摎保力 揣手。樵城人忒多哩,早慢會食忒保力。 Tok: Gìug zèu ngoingǐn ge gíundui, he oi fífug Lǒngkieu bùnlòige iong'è! 逐走外人个軍隊,係要恢復琅琦本來个樣仔!

Gìu: Màge du m dàb'in, gáu màge pěn'íu là!

九: 麼个都毋答應,交麼个朋友啦!

Tok: Tùnglíangpú bùnlòi dàb'in piog bún Salǐau. 統領埔本來答應贌分社寮。

Gìu: Ng gòng màge? Salĭau Á-Sùi, láu ng piog Tùnglíangpú?

九: 你講麼个?社寮阿水,摎你贌統領埔?

Tok: Ìaha, sú zònlŏi, piog bún ňg.

Tíen'góngngìd, ngǎi pai ngǐn, lŏi ná, siidlǐong. Ňg biong do zóngtěu noboi, ná dò ě, ngǎi qiu dí, pěn'íu ge sǐin'i.

Gìu: Ng me oi gìai tèd, sán dùhong còè giho, ngǎi qiu dí sán dùhong m he gimti, ngǎi zodèd ngib sán láu ng zo sénlí.

九: 你乜愛解忒,山肚項草仔記號,偃就知山肚項母 係禁地,偃做得入山摎你做生理。

Gusò m he pěn'íu lè o?

故所毋係朋友<mark>哩喔</mark>?

EP8

45:42

LeGendre:

O vraie et lamentable image de la vie! La joie entre par où la douleur est sortie! Le bonheur prend le lit d'où fuit le désespoir! À ce qui naît le jour Dieu fait place le soir; La coupe de la vie a toujours même dose, Mais une main la prend quand l'autre la dépose, Hélas! et si notre æil pouvait parfois sonder Ces coupes de bonheur qui semblent déborder, Ne trouverions-nous pas que chaque joie humaine Des cendres et des pleurs d'un autre est toujours pleine?

Alfonse de Lamartine, 'Jocelyn, le 20 juillet 1800'(威謝法比歐臉書 提供全文)

EP9 sikavaljut 活下去

1:50

客:四縣腔

Gìu: Ài. Sán dùhong, còè giho, sángfánè mŏ gìai tèd.

九: 唉。山肚項,草仔記號,生番仔無解忒。

Mé: Zúè siid ge zúcoi, bún ngǐn siid tèd lè, zúè ngo xì, sa hálŏi von ngǐn ě. Mǒ siidliong lè. Ciinè oi qia nai pìen, dóng qíncù me?

姆: 豬仔食个豬菜,分人食忒哩,豬仔餓死,續 下來換人吔。無食糧哩。秤仔愛斜哪片,當 清楚毌係? 客話一般都是講 「食糧」,但演員 這邊講「糧食」 XD

Gìu: Mŏ tincog ò, sángfánè voi bún én ngib sán, ngǎi iung ĭam, láu gǐdéu von déu siidlĭong.

九: 無定著喔,生番仔會分偬入山,偃用鹽,摎 佢兜換兜食糧。

Cúnngǐn: Á-Sùiè lŏi cúnhèu ě!

村人: 阿水仔來村口吔!

Gìu: Mǒ tincog ò, sángfánè hém gǐ lòi cǒnfa ě!

九: 無定著喔,生番仔喊佢來傳話吔!

EP9

2:25 客:四縣腔

Gìu: Ng he láu ngǎi, mái siidlǐong? Sángfánè ge pìen, mǒ séuxìd o?

九: 你係摎偃,買食糧? 生番仔該片,無消息哦?

Sùi: Qiuson íu ò, me m he màge hò séuxìd.

水: 就算有喔, 乜毋係麼个好消息。

Gìu: Cóbú'ngìd, sángfánè lŏi Bòlid, gòng oi láu Tùnglíangpú piog bún ňg! Ňg di ge dúng'óng, mèd xǐau mèd pi!

九: 昨晡日,生番仔來保力,講愛摎統領埔贌分你! 你在該中央,搣漦搣濞!

Sùi: Ngăi qiang piog dò fóngti ě, Tùnglíangpú qiu séu tèd ě, gáuidsò me he à.

Gìu: Zùngbín'gón, gòng dò zo dò! Ngǎi láu Zùngbín'gón gòng, Tùnglíangpú bún ňg jiam hi lè, gǐ gòng, gǐ voi cùlí.

Sa hálŏi, ngǎi láu Cěusǎng bún Tùnglíangpú, Tùnglíangpú, m̀ he sángfán ge lè!

九: 總兵官,講着做着! 偃摎總兵官講,統領埔分你 占去哩,佢講,佢會處理。 續下來,偃摎樵城分統領埔,統領埔,毋係生番 个哩!

Sùi: Tùnglíangpú, qin báumí hǎn he ňg ná hi ě. Gàmqia Á-Gìu Gó ge gauhiun.

水: 統領埔,盡包尾還係你拿去 。 感謝阿九哥个教訓。

> Ge tùsáng'è ò, mò siid pagmì ge miang à, ge cáè he ngǎi qidgá lái lòi ge.

Zóng dù ge sám tǐau ngǐu à, qǐon du cǐi tèd lè, hǎn mǐ la siid.

該土生仔喔,無食白米个命啊,該車仔係**僅自家** 拉來个。

庄肚个三條牛啊,全都圍忒哩,還毋罅食。

Á-Gìu Gó à, bún déuè siidliong à, hò mò?

阿九哥啊,分兜仔食糧啊,好無?

Gìu: Hahahahaha... Ng gaha gòng ě, ng mŏ siid pagmì ge miang à!

九: 哈哈哈哈哈·····你 ga 下講地,你無食白米个命啊!

Sùi: Ngăi láu ňg zo ngǐu zo má, ngăi láu ňg zo ngǐu zo má, ngăi láu ňg zo ngǐu zo má!

Gìu: Ngăi qidgá ge siidlǐong ò, du m la lè! Mog gòng ngǐuè, zúè, me m la sái ò!

九: 偃自家个食糧喔,都毋罅哩!莫講牛仔,豬仔, 乜毋罅嚎喔!

Sùi: Ng láu It-píng Hiann bún Tùnglíangpú, m giang bún dò fóngti he? Hohoho...

水: 你摎一丙兄分統領埔,毋驚分着荒地係?呵呵呵……

EP9

5:38 客:四縣腔

Tsuí: Kín kuah! Kín kuah! Tiū-á bē pásuī, Hàn-lâng bô ài tsiáh, lán lâi tsiáh! Lán lâi tsiáh! 水: 緊割!緊割!稻仔袂飽穗,漢人無愛食,咱

來食!咱來食!

Cúnngǐn: Òi! Zo mà gòd ngá vŏ!

村人: 喂!做麼 割吾禾!

•••

Tsuí: Thóng-niá-poo, guá ê! Guá ê! Guá

ê! Guá ê! ...

水: 統領埔,我个!我个!我个!我个!……

EP9

7:26

客:四縣腔

Gìu: Zai go ìd zàg ngiad, vòè qiu hò gòd ě. Ìaha, tĭenti bien fóngti! Tĭenti bien fóngti!

九: 再過一隻月, 禾仔就好割毗。這下, 田地 變荒地!田地變荒地!

> Gǐ kìad lǐong, kìad do lǐen mŏ xìugge vŏ du gòd ĕ!

佢缺糧,缺到連無熟个禾都割吔!

Tùnglíangpú, gón'gíun séu ge à!

Gón'gíun, ňg dai lŏi ge! Tùnglíangpú, voi iu bún ngǐn séu tèd hi mŏ? Ňg gòng ě! 作物成熟之意,要 用這個音 統領埔,官軍燒个啊! 官軍,你帶來个! 統領埔,會又分<u>人</u>燒忒去無?你講吔!

Dai gón'gíun lŏi, ìa ìdqìed qiu zutin lè!

帶官軍來,這一切就註定哩!

Tiab: Ngǎi m̀ dí voi àně. Ngǎi qiang hímong, séu vùg ge siiqǐn, m̀ hò zaigo fàdsén lè.

Gìu: Ngăi láu Cěusăng, voi láu ňgdéu sángfánè cĭi qiangqiang.

Tiab: Ngǎi hen Lŏngkieu, hen ṅg ìadéu! Vǎn ngá mé miang lŏi!

蝶: 偃恨琅琦,恨你這兜!

還吾姆命來!

Pickering: Enough! That's enough I said.
Enough!
Are you a killer? Are you a savage?

Gìu: Ng xìong oi <mark>giug</mark>ngoingoi, íu hàn ka faige siiqin voi fàdsén do ngía siin hong! Ng vùn xì ge

à!

若身項! 你穩死个啊!

Tiab: A-Tsuí Hiann...

蝶: 阿水兄……

Tsuí: Thóo-senn-á mā ū peh-bí thang

hó tsiáh--ah. Guá ē-tàng tsiáh

peh-bí--ah, ha.

水: 土生仔嘛有白米通好食矣。我會當食白米

矣,哈。

EP9

Hoh-ló 有「激外

時還不確定用哪 字,先這樣用

(DanielaAerts)

外」,演員客話聽 來像 giog? (GHSRobert) 同前述是 giug, 暫

10:05 客:四縣腔

Jūnguān: Dàrén, Bǎolì shēngqí le.

軍官: 大人,保力升旗了。

Líu: Nǐ, zǒu!

劉: 你,走!

Gìu: Zèu ě.

九: 走吔。

LeGendre: The rice isn't ready for

harvest.

33:00 客:四縣腔

Cúnngǐn: Òi! Fánè Kied!

村人: 喂!番仔杰!

Kied: Ngá jì di nài?

杰: 吾姐在哪仔?

Cúnngǐn: Ngǎi ìadéu me xìong qǐm gǐ,

zaigo zo id bài "siinngianlí", zòn

taingin.

村人: 偃這兜乜想愛尋佢,再過做一擺「成年禮」,

轉大人。

Aio? Ìd bòg'è mŏ kon dò, gìn lŏi gìn qiong sángfánè lìo... Hoho...

唉唷?一駁仔無看着,緊來緊像生番仔

了……呵呵……

Kied: Xìong'oi bún sángfánè cùdcò

he?

杰: 想愛分生番仔出草係?

Cúnngǐn: Dìau màge! Ng gòng màge xǐau!

村人: 屌麼个!你講麼个漦!

EP10 ljayar 瘟疫

(像完全無人講着客話 XD)

EP11 masi cadja i ljavek 海的背面

(無人講客……阿九只有眼神手勢 XD)

以下草稿狀態·防雷慎入

以下草稿狀態·防雷慎入

EP12 kinarasudj a mareizung 盟約

5:48 " LeGendre: Heureux qui comme "Heureux Qui Comme Ulysse" de Joachim du Ulysse a fait un beau Bellay voyage 遠行過的人都懂得尤利 Ou comme cestui - là 西斯的幸福 得到金羊毛的人也懂得 qui conquit la toison 其中的樂趣 他們回到故鄉 滿懷閱 Et puis est retourné 歷與智慧 plein d'usage et raison 和家人一起共享天倫 Vivre entre ses parents >> le reste de son âge EP12

21:40 客:四縣腔

Tiab: M̃ hò láu gón'gíun tensù, sángfánè m̃ voi bo íansŭ. Fǔngmóè voi zònlŏi, bún gón'gíun lǐkói.

蝶: 毋好摎官軍摋手,生番仔毋會報冤仇。紅毛仔會轉來,分官軍離開。

Gìu: Ngǎi va dò ňg he Lífán Túng'ìd?

九: 偃話着你係理番通譯?

Tiab: Ngǎi he Lífán Túng'ìd. Ngǎi hìaudèd gòng fánèfa, he sángfánè.

蝶: 偃係理番通譯。偃曉得講番仔話,係生番仔。

Gìu: Ng ìaha gòng ě, he Hàggáfa nè.

九: 你這下講个,係客家話呢。

Tiab: Sángfánè di heuboi, láu ĭu lĭu hálŏi!

蝶: 生番仔在後背,摎油留下來!

Píng: Guá tsá tiō kā lí kóng kuè--ah, lí ín kuann-kun lâi Lân-kiau, lí tiō sī kheh-thâu, phò-hāi sing-lí!
Tsí-iàu gún Tshâ-siânn ū tsit-ê lâng siū-siong, guá tiō tshē lí sṅg-siàu.

丙: 我早就共汝講過矣,汝引官軍來琅**獢**,汝就是客 頭,破害生理! 只要阮柴城有一个儂受傷,我就揣汝算數。

Gìu: Hém sángfánè cadtui! He mŏ, ngǎi mǒ xì, ňg tincog oi xì o!

九: 喊生番仔撤退!係無, 促無死, 你定著愛死哦!

Tiab: Kā iû lâu--loh-lâi. Lân-kiau sí-khì ê

lâng, í-king ū kàu tsuē--ah.

蝶: 共油留落來。琅琦死去个儂,已經有夠濟矣。

Píng: Bô tsha ke lí tsit-ê--la.

丙: 無差加你一个啦。

EP12

43:40 客:四縣腔

Cúnngǐn: Á-Gìu Go! Tiab Moi xíau tèd lè.

村人: 阿九哥!蝶妹消忒哩。

這句聽起來是3句 再語當中比較清楚 的。可惡,佢這兜 凶手~還吾蝶妹命 來

特別致謝:

• 社群

臺中市余畹婕老師 sallytai DanielaAerts 徐瑞蓮小姐

管燕蕾小姐 M Theo Yeh M 花蓮縣黃瑞香老師

• 詞典

教育部常用詞辭典(民間查詢介面「萌典」) 教育部認證詞彙

徐兆泉四縣腔

• 軟體

BlueGriffon Sublime Text VS Code GitHub 源流明體 源石黑體

jf open 粉圓 Google 雲端硬碟